

Meisjes tussen de jongens op het mbo

Tasjes en trekkers

Franka, Kim, Claudia en Lianne:
“Het is super gezellig met
de jongens”

De meisjes bevolken steeds meer de van oudsher ‘mannelijke’ aoc’s. Het lijkt erop dat dit twee werelden zijn en blijven op één school. Werelden die elkaar raken, maar niet echt integreren. Meiden Paard en Bloem op het mbo in Groningen geven hun perspectief en hun plannen.

Op veel aoc’s kun je een onderscheid maken tussen opleidingen als akkerbouw, veehouderij en hovenier, en opleidingen als paardenhouderij, diervoorzorg en bloemist. Het onderscheid zit ‘em in twee hoofdzaken: ten eerste het duidelijke en minder duidelijke beroepsperspectief en ten tweede de populatie: voornamelijk jongens, óf meisjes. Natuurlijk zijn er groene mbo-opleidingen in richtingen die een gemengde populatie trekken, *food* bijvoorbeeld, of *leisure*. Dit artikel gaat echter over het bestaan van die twee werelden op een aoc, en de

positie van de meisjes. Een feit, echter niet iets waar de scholen zich echt mee bezighouden. En generaliseren wil niemand...

Wel lef

Franka Roenhorst (19) Lianne Brands (18) zitten in de derde klas Bloem niveau 4. Claudia Aslander en Kim Muus, beiden 17, in de tweede klas Paard. Wat vinden zij ervan, dat op de ene opleiding vooral meisjes zitten en op de andere met name jongens? Franka: “Misschien verandert het iets in de loop der jaren,

maar ik denk dat dat altijd een beetje zo zal blijven. Het is ook iets van vroeger uit.” De meiden vinden het opvallend dat de acceptatie van meisjes die bijvoorbeeld akkerbouw doen groot is, dan ben je al snel ‘een van de jongens’. Maar er is wel lef voor nodig om ervoor te kiezen. Claudia: “Ik rijd trekker, zit op de pers. Maar om dat hele dagen te doen, nee, als opleiding trekt het me niet.” Andersom wordt heel anders aangekeken tegen jongens bij Bloem of Paard. Lianne: “Er is een jongen gestopt met Bloem omdat iedereen dacht dat ie homo was.” Claudia: “Van een klasgenoot van ons werd dat ook gezegd. Dat gebeurt wel snel hoor.”

Dat op de meeste opleidingen óf jongens óf meisjes zitten, en wat dat zou kunnen betekenen, is geen onderwerp bij bijvoorbeeld een vak als Burgerschap, vertelt docent Gelien Oostinga desgevraagd. “Het beroepsperspectief en de studieloopbaan komt in individuele gesprekken met de studieloopbaanbegeleider aan de orde. “Emancipatie? Nee, dat ook niet.” Adjunct-directeur Rolf Smook vertelt dat ze op school vooral ‘een leven lang leren’ benadrukken. “We zeggen tegen onze leerlingen dat ze nu pas aan het begin staan. Blijf je ontwikkelen!”

Gezellig, die jongens

Rolf Smook vindt het prettig dat er op school inmiddels ongeveer evenveel jongens als meiden rondlopen. “Het evenwicht is goed. Ze corrigeren elkaar in hun gedrag. Het grof uit de hoek komen van de jongens en het elkaar in de haren vliegen van de meisjes.” Het is mooi dat met de opleidingen buiten het traditionele groen, kinderen binnenkomen met diverse achtergronden en sociale milieus. “Alleen de allochtone leerlingen, die mis ik nog.”

“Ik zie altijd alleen maar jongens!” zegt Lianne. De meiden hebben de indruk dat er wel meer jongens dan meisjes op het mbo zitten. De beroepsgerichte vakken volgen ze met de leerlingen van de eigen opleiding, meisjes dus. De avo-

vakken worden gegeven in gemengde groepen. Kim: “Ik zit nu bij loonwerkers in ofzo. Ik vind het heel gezellig, al zijn er wel een paar schreeuwers bij, die zijn volgens mij hyperactief.”

Lianne: “Ik vind het echt super. Anderen zeggen ze: ga jij naar zo’n boerenschool? Onzin, het is heel gezellig. Het contact is goed. Je hebt echte ‘boeren’-boeren, die spugen een keer op de grond, maar er zijn ook veel anderen.”

Franka: “Jongens geven wat afwisseling, anders heb je alleen dat meidengekakel.” Meiden zijn echt krengegenlijk, vinden de vier. Ze oordelen snel en als ze ruzie krijgen Lianne: “Dan kijken ze elkaar echt niet meer aan. Terwijl jongens tien minuten later weer een biertje staan te drinken.”

Uitval voorkomen

Landelijk is het percentage meisjes met een diploma mbo groen net wat hoger dan dat van jongens en meisjes in overige mbo*. Met uitzondering van niveau 4, hetgeen komt door de hoge uitval bij paardenhouderij en dierverzorging. Binnen het groen mbo blijven de meisjes echter wat achter bij het aantal jongens dat een diploma haalt. Dit wijkt af van het voorgezet onderwijs en roc’s, waar de meiden in het algemeen beter en sneller studeren dan de jongens. Claudia, Kim, Franka en Lianne zijn vast van plan hun opleiding te voltooien. Maar er zijn al wel veel klasgenoten afgehaakt. Bij Paardenhouderij zijn ze nu met z’n achten, vertellen Kim en Claudia. Aan het begin van het schooljaar bleken er (nog) vier te zijn gestopt. “Eén meisje was allergisch, en het viel haar toch tegen. Een ander doet nu dierverzorging. En de enige jongen was ineens verdwenen. Hij is naar de havo gegaan.” Volgens Franka en Lianne kromp hun van oorsprong grote klas van 25 al het eerste jaar flink in.

Ze hebben nu een klas van elf, met één jongen. Er zijn er naar niveau 3 gegaan en veel leerlingen die stopten vonden het echt niet leuk. Franka: “Die waren eraan begonnen van: ik moet toch wat.

Meisjes: hoezo?

In de krant, onder onderwijsdeskundigen en in onderzoek zijn meisjes vooral onderwerp in relatie tot *loversboys*, zelfverdediging, ict en techniek. En ja, in het voortgezet en hoger onderwijs streven de meiden de jongens voorbij. Maar ze maken andere keuzes en komen vervolgens, vaak parttime, terecht in beroepen in een gesegregeerde en minder prestigieuze sector. Zoals zorg, verzorging en onderwijs. Het valt op dat je over achterstanden of emancipatie bijna niemand (meer) hoort.

Ze hadden de aandacht er ook niet bij. Nu hebben we een echt gemotiveerde klas, dat is veel leuker.” Rolf Smook vertelt dat die uitval nu actief wordt aangepakt. Daartoe zijn dit schooljaar voor het eerst intakegesprekken gehouden met leerlingen voor niveau 3 en 4-opleidingen met relatief veel uitval. “Dit wordt volgend jaar uitgebreid met alle aanmelders.” Smook toont de cijfers: van de 353 oorspronkelijke aanmeldingen zijn er 288 daadwerkelijk gestart. Er zijn leerlingen die na het gesprek zelf zijn afgehaakt, die vind je verdeeld over alle opleidingen. De leerlingen die een dringend advies kregen van de beoogde opleiding af te zien, bevonden zich met name onder aanmelders voor Bloem, Dier en Paard. “Bij de intake gaat het over de motivatie en het beroepsbeeld. Het is best een groot aantal dat nu niet start. Maar dat is beter

Adjunct-directeur mbo AOC Terra Groningen Rolf Smook: “Soms moet je het beeld van een opleiding vooraf bijstellen”

Kim: "Ik vind het heel gezellig, al zijn er wel een paar schreeuwers bij, die zijn volgens mij hyperactief"

dan ze toelaten om ze binnen een jaar te laten ontdekken dat een opleiding niets voor ze is. Of om de te rooskleurige voorstelling van een opleiding bij te stellen, dat ze veel gaan paardrijden bijvoorbeeld."

Iets met bloemen

Hoe de vier meiden tot hun keuze voor Bloem en Paard zijn gekomen verschilt. Kim en Claudia wisten aanvankelijk niet wat ze wilden. Kims vader vond dat zij dan kon proberen van haar hobby haar beroep te maken. Claudia kende het aoc van haar vriend, die erop zat. "Daarom heb ik voor paard gekozen. Ik wil misschien nog doorstromen naar niveau 4, maar verder niet."

De twee anderen daarentegen wisten beiden al jong dat ze iets met bloemen wilden doen. Franka: "Ik heb heel erg

bewust voor deze opleiding gekozen. Hierna ga ik naar het hbo, als het lukt de meesterbinder-opleiding." Zij zegt nog 'te experimenteren' met wat ze precies wil, maar weet wel dat ze daarvoor de hoogst mogelijke opleiding wil doen. Lianne deed hiervoor net als Franka een groen vmbo. Haar plan is doorstromen naar Stoas Hogeschool en lerares bloemschikken worden.

Een eigen huis

Hoe zien ze zichzelf over tien jaar? Claudia. "Een eigen huis, mijn eigen paarden bij huis en twee of drie paardjes van anderen om door te rijden, en wat lesgeven." En misschien iets erbij, want van lesgeven kun je niet leven. Ze wil in Duitsland wonen, want daar zijn de huizen goedkoper. Nee, de paarden niet. "Ik heb dan ook nog m'n vriend als

het goed is." Lachend: "Maar laten we daar maar niet te veel op vertrouwen." Claudia wil jong moeder worden en dan halve dagen werken. Haar vriend staat nu ook voor haar klaar, dus ze denkt dat dat wel goed komt. Ook Lianne stelt zich voor dat ze dan een gezin heeft, haar vriend is boer. Ze geeft les, "dan ben je om vier uur vrij", of werkt in een bloemenwinkel.

Franka en Kim denken vooral aan een carrière. Kim wil na het mbo gaan werken - "Ik heb management, dat vind ik genoeg" - en vindt dat ze tegen die tijd toch wel haar eigen bedrijf moet runnen. Met haar vriendje het garagebedrijf van haar vader overnemen. "Dan kan ik bedrijfsleider zijn en hij de boel op de werkplaats runnen." Of een bedrijf waar ze jonge paarden traint, een beetje handel. Daar moeten ze nog goed over nadenken.

Franka ziet zichzelf in het buitenland aan het werk. "Het Hollandse bloemschikken laten zien in Amerika, dat is daar erg in trek. Ik heb een grote droom om volgend jaar met stage naar Amerika te gaan. Mocht dat niet haalbaar zijn, dan begin ik iets in Nederland of ga werken voor een leuke baas."

Inspiratie

Franka haalt haar inspiratie uit haar stageadres. "Een winkel voor het hogere segment. Dat is wel zo'n beetje wat ik wil bereiken. Ik zie hoe hard de eigenaar ervoor werkt. Dat hebben mijn ouders me ook meegegeven: ik wil de kansen grijpen die ik voorgeschoteld krijg." Voor Lianne is de bloemiste waar ze op zaterdag werkt een voorbeeld. "Super, hoe zij het allemaal regelt. Ze heeft een winkel aan huis, ze kan zo naar de kinderen lopen. De winkel zelf is heel knus en toegankelijk. Om bij zoiets te werken, een goeie combinatie van gezin en bedrijf." Ze lacht: "Wat worden we al oud jongens!"

Voor Kim speelt de onderneming van haar ouders een grote rol. "Het lijkt me leuk als het bedrijf van generatie op generatie overgaat. Maar eh, ik ben niet zo goed in bedrijfsadministratie." □

* Bron: Inspectie van het Onderwijs, 2009